

Mâliâraq Vebæk

Navaranaaq og andre

De grønlandske kvinders
historie

Gyldendal

Indhold

FORORD	9
INDLEDNING	11
KVINDESKIKKELSER I GRØNLANDSKE MYTER OG SAGN	13
Havets Moder	14
Solen Malina	15
Vejrets behersker, <i>Asiaq (Atsiaq)</i>	16
Indvoldsrøversken, <i>Erlaveersinijooq</i>	17
Navaranaaq	18
QIVITTUT	22
Kvindelige <i>qivittut</i>	23
KVINDER SOM ÅNDEMANERE	26
Historien om åndemaneren Katsiia	27
Historien om en kvindes oplæring til åndemaner	29
ILISIITSUT: HEKSE	39
Den forsmåede kvinde	39
En anden historie om hekseri	41
KVINDELIGE FANGERE	42
DEN GRØNLANDSKE FANGERKONE	47
ESKIMOISKE KVINDERS MØDE MED DEN HVIDE MAND	53
Hans Egede om de grønlandske kvinder	56
KULTURMØDETS FØRSTE STORE KVINDESKIKKELSER	60
Maria fra Paamiut, Epeyubs datter	60
Arnarsaq	63
Maria Magdalena, <i>Profetinden eller »Den falske profet«</i>	67
Maria fra Tasiussaq	72

THULEKVINDER 75

Thulekvinders indsats for videnskaben 75

Mequ - Navarana Freuchen - Arnarulúnguaq 75

Thulekvinder i almindelighed 91

Amaunalik Qâvigâq - Pauline Kristiansen og Martha Sikkelsen - Kavsâluk, Tukúmêq og Navarana Qâvigâq - Mikivssuk Miúnge - Aleqasínguaq Napa - Naduk Uvdloriaq - Minna Brandt Møller - Inger Qujaikitsoq - Thericie Jensen

ØSTGRØNLANDSKE KVINDER 102

Elisa Mage - Juliethé Maníkutdlak - Milika Kuitse - En kvinde af den gamle skole - En kvinde med ben i næsen - Thale Ignatiussen - Rosa Hennings - Anna Kuitse Andersen

Østgrønlandske bygdekvinde i Kulusuk 121

Thale Kuitse - Cicilie Bajare

VÆRTINDEROLLEN I GRØNLAND 125

Bolette Kleist 126

RESTAURATIONSVIRKSOMHEDENS START I GRØNLAND 128

Kristine Chemnitz 128

Karoline Lund 128

DE FØRSTE UDDANNELSER FOR GRØNLANDSKE KVINDER 129

Jordemoderuddannelsen 129

Marie Kleist - Johanne Fleicher - Thora Abelsen - Nette Heilmann - Sofie Jørgensen

Grønlands første kvindeskole 135

Kvindeskolen 137

Komitéen for Grønlænderinders Uddannelse 139

Efterskole for piger 142

FÅREAVLERKONER I SYDGRØNLAND 145

Hanne Kristiansen - Cecilie Lund - Marthine Jensen

GRØNLANDSKE KVINDER I POLITIK 154

Mâliánguaq Lyngé 155

Kvinderne får valgret 157

Kort om de grønlandske kvindeforeningers start	159
Kathrine Chemnitz	161
Kvindeforeningernes mål	163
Kilut	167
Krisecentre - Arnat Suleqatigiit	169
Asii Chemnitz Narup - Jette Larsen	171
Kvindeforeningerne i Grønland i dag	172
LANDS- OG KOMMUNALPOLITIKERE	175
Elisabeth Johansen - Emilie Lennert - Agnethe Nielsen - Marianne Jensen - Guldborg Chemnitz - Agnethe David- sen - Lānguaq Lyngø - Helga Olsen - Else Høegh - Maria Meyer - Ane Holm - Gudrun Chemnitz - Kvindeskolens første leder, Cecilie Lund - Henriette Rasmussen - Lise Lennert og Ligestillingsudvalget - Martha Labansen	
OM GRØNLANDSKE KVINDERS VILKÅR I DAG	213
Lise Lennert Olsen	213
Arbejderkvinder	222
GRØNLANDSKE KVINDER I DANMARK	226
»Pôq«. Det grønlandske Rådgivningskontor	226
Julie Olsen, Pôq.	229
Kofoeds Skole	232
Andet socialt hjælpearbejde	232
De grønlandske kvinders identitet i Danmark	234
Sabina Hove	235
NYERE TIDS UDDANNELSESMULIGHEDER FOR KVIN- DER	240
Efterkrigsårene	241
UDDANNELSER FOR KVINDER I 1980'ERNE	243
Studerende kvinder i Danmark	244
Interview	244
Dorthe Korneliussen	248
GRØNLANDSKE KVINDELIGE KUNSTNERE	251
Aka Høegh - Anne-Birthe Hove - Arnānguaq Høegh - Ki- stat Lund - Bodil Pedersen - Jessie Kristensen - Sara og K'itura Kristoffersen	

VÆVERE 265

Kristhine Chemnitz - Louise Frederiksen - Persida Lund
- Magga Karlsen

ANDRE KUNSTHÅNDVÆRKERE 267

UNGE KVINDELIGE SKUESPILLERE 270

Tukak Teatret 270

Benedikte Schmidt - Makka Kleist - Agga Olsen - Naja
Rosing Olsen - Vivi Nielsen

GRØNLANDSKE KVINDER I LITTERATUREN 273

Karoline Rosing - Bolethe Petersen - Elisabeth Lyberth -
Máliâraq Vebæk - Dortha Nathanielsen - Mariane Peter-
sen - Thale Eriksen - Grethe Thygesen - Cecilie Lund -
Henriette Lynge Kristiansen - Karen Louise Balle - Gudrun
Chemnitz - Bolethe Kristiansen

AFSLUTNING 289

LITTERATUR 291

PERSONREGISTER 295